

Вишневська О. А., к. с.-г. н. н., доц.
Київський кооперативний інститут бізнесу і
права, м. Київ, Україна

РЕКЛАМА ЯК НЕВІД'ЄМНОГО ЕЛЕМЕНТУ УСПІШНОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. «Реклама – двигун торгівлі» – цей вислів знайомий, напевно, кожному, але якщо вдуматися, то реклама в ширшому сенсі є і двигуном прогресу, адже більшість про нові товари, де застосовані нові технології і рішення дізнаються саме з реклами. Відповідно нові товари швидше отримують попит, а значить, передові технології і виробництво розвивається набагато більш високими темпами.

Реалії сьогодення свідчать, що сучасна ринкова система орієнтована "на споживача", його потреби і бажання. Рекламна діяльність є тим основним важелем, який спроможний впливати на споживача і навіть формувати його потреби, відповідно з цілями підприємця. При правильній організації реклама дуже ефективна і сприяє швидкій та безперебійній реалізації виробленої продукції. При цьому прискорюється повернення оборотних коштів підприємств, установлюються ділові контакти виробників з покупцями і споживачами продукції, збільшуються обсяги виробленої продукції, а як кінцевий результат – покращуються показники господарської діяльності підприємств.

Основна частина. Одним з основних факторів впливу на споживачів з метою розширення ринку збуту товару або послуги є різні види і засоби реклами. Без сумніву, сучасна ринкова економіка гостро потребує реклами внаслідок все більшої насиченості ринків товарами, все більшої різноманітності потреб споживачів, форм і методів конкуренції, все більш досконалих засобів збору, зберігання, обробки, передачі інформації і цілого ряду інших факторів.

В даний час реклама відіграє важливу роль у розвитку ринкової економіки і є елементом комерційної діяльності підприємства. Жодне підприємство сьогодні не може успішно вести комерційну діяльність без використання реклами. Кожен етап виробництва і реалізації, починаючи з моменту створення продукції і закінчуючи її збутом, повинен супроводжуватися активною програмою рекламного впливу. За сприяння реклами ринок стає більш ясным і доступним для покупців з різними смаками і запитами, з різним рівнем грошових доходів і різними споживчими традиціями. Сутність реклами в широкому змісті цього слова, полягає в планомірному впливі на психіку людини з метою викликати в неї непереможне бажання придбати або зберегти існуючі блага [1].

Цілі реклами можуть змінюватися у зв'язку з проходженням товару його життєвого циклу [2]:

на стадії впровадження – інформування покупця про новинки;

на стадії зростання – розвиток попиту;

на стадії зрілості – нагадування про фірму, товари, знижки, розпродажі;

на стадії спаду – реклама недоцільна, виключно використовується для інформування про розпродажі.

Досягнення цілей реклами здійснюється через реалізацію відповідних функцій [3]:

економічна функція – стимулювання збуту та нарощування обсягів прибутку від реалізації продукції за певну одиницю часу;

інформаційна функція – забезпечує споживачів спрямованим потоком інформації про виробника і його товари, зокрема, їх споживчої вартості;

керуюча функція – використовуючи свої можливості спрямованого впливу на певні категорії споживачів, реклама все в більшій мірі виконує функцію управління попитом.

соціальна функція – впливає на формування масової суспільної свідомості і свідомість кожного індивідуума. Сприяє формуванню і впровадженню в свідомість людей ідейних цінностей у даному суспільстві;

маркетингова функція це – складова просування продукту, яка цілком підпорядкована завданням маркетингу, що переслідує в якості кінцевої мети повне задоволення потреб покупця в товарах і послугах;

комунікаційна функція – формує потребу в товарі або послугі, що спонукає людину до їх придбання;

ідеологічна функція – повинна сприяти зростанню цінностей (духовність, співчуття, вірність дружбі), показуючи їх перевага перед формальними і безперспективними цінностями;

виховна функція – показує готові форми поведінки в тій чи іншій ситуації. Визначає, що добре, а що погано;

контролююча і коректуюча функції – дозволяють контролювати просування виробів на ринок, створювати і закріплювати у споживачів стійку систему переваг до них, у разі необхідності швидко коректувати процес збутової і рекламної діяльності.

Виділення різних видів реклами дозволяє систематизувати існуючі варіанти і зробити вибір того чи іншого рекламного засобу більш обґрунтованим, обдуманим, доцільним.

Зарубіжні автори Е. Дихтль і Х. Хершген [4] пропонують класифікувати рекламу на основі застосовуваних засобів інформації:

класична реклама (на радіо, телебаченні, в газетах, журналах);

реклама в місцях продажу (покажчики, плакати, стрілки, «стоп»-знаки і т.д.);

рекламний лист;

реклама в нових засобах інформації (через телефакс, видеотекст, кабельне телебачення, комп'ютерні мережі);

індивідуальна реклама.

Своєрідність українського ринку й особливості масової аудиторії не дозволяють сьогодні цілком використовувати модель реклами, розроблену західними дослідниками на основі вікової історії розвитку реклами в умовах вільного ринку. Отже, для створення реклами, яка викликає позитивні емоції і досягає планованого результату, необхідно враховувати особливості українських реалій і відповідним чином адаптувати досягнення світової рекламної практики [5].

Нинішня реклама не змушує до споживання, а шляхом створення цілої системи цінностей у свідомості людей, формує психологію споживача. У гонитві за престижем, що знаходить вияв у певному наборі речей, утягуються широкі верстви населення. Визначаючи споживчі пріоритети, реклама створює у певних людей винятково стійке враження: без саме цього товару неможливо обійтися. Рекламуючи окремі речі, реклама одночасно рекламує і певний набір, їх кількість, визначає норму споживання і водночас запроваджує певну психологію споживання. А ця психологія в свою чергу визначає коло матеріальних і духовних цінностей.

Висновки та пропозиції. Без уміння користуватися засобами реклами різко знижується можливість активно впливати на ринок, забезпечити підприємству успіх у конкурентній боротьбі за ринки збуту. Реклама повинна сприяти створенню споживачам умов для вільного вибору торгових та інших підприємств, послуг, товарів. Тільки в таких умовах вибору покупець може бути безпосередньо включений в процес цільової орієнтації виробництва на попит, на потреби конкретних груп населення. За сприяння реклами ринок стає більш прозорим і доступним для покупців з різними смаками і потребами, з різним рівнем грошових доходів, з неоднаковими традиціями щодо споживання. Ріст і розвиток підприємства багато в чому залежать від ефективного використання рекламних засобів. В якості найбільш ефективних каналів поширення реклами використовуються наступні види: зовнішня реклама; телереклама; радіо; реклама в Internet; друкована продукція; POS-матеріали; промо-акції; сувеніри.

Список використаних джерел:

1. Ромат Є. В. Реклама / Є. В.Ромат. – 4-е изд. – СПб.: Изд-во «Питер», 2001. – 234 с.
2. Поліщук І.І. Сучасний стан національного рекламно-комунікаційного ринку / І.І. Поліщук, І.О. Мельничук // Socio-economic aspects of economics and management: Collection of scientific articles. Vol. 2 – Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America, 2015. – 364 p. – С.349-352.
3. Павленко А.Ф. Маркетингові комунікації: сучасна теорія і практика: монографія / А.Ф. Павленко, А.В. Вовчак, Т.О. Примак. – К.: КНТЕУ, 2005. – 408 с.
4. Дихтль Е. , Хершген Х. практический маркетинг: учеб. пособие / Макарова А. М; [пер. с нем.]. – М.: Высш. шк., 1995. – 225 с.
5. Гаркавенко С.С. Маркетинг. Підручник / С.С. Гаркавенко. – 5-те вид. доп. – Київ: Лібра, 2007. – 720 с.

Голець О.В., ст.викладач
БДТУ, м. Брест, Білорусь
Коваль С.І., ст. викладач
НУВГП, м. Рівне, Україна

РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Вступ. Наприкінці минулого століття сформувався етап, пов'язаний із розвитком концепції маркетингового управління. Фактично, з'явилася дефініція «маркетинговий менеджмент», яка представляє собою сукупність принципів комплексного управління персоналом фірми, виробництвом, фінансами, реалізацією і обслуговуванням вироблених товарів, робіт, послуг. Маркетинговий інструментарій, прийоми і методи роботи, що були накопичені у попередні періоди, повинні активно використовуватися всіма рівнями управління фірмою. При цьому, практична діяльність фірми вимагає побудови такої організаційної структури управління, яка буде адекватна маркетинговому менеджменту.

Основна частина. У маркетинговому менеджменті посилюється роль і значення управлінського персоналу, до якого висуваються високі вимоги: здатність до розуміння місії підприємства на ринку, гнучкість маркетингового мислення, вміння поєднати в собі комерційну підготовку з адміністративними якостями керівника, розуміння важливості впливу соціально-економічних факторів на економічний успіх фірми, готовність до сприйняття нових технологій організації бізнесу, здатність до прийняття нестандартних рішень в умовах середовища, що динамічно змінюється.

Необхідність впровадження концепції управлінського маркетингу зумовлено також розширенням зони менеджерських рішень, а саме: посилена увага до потреб потенційних і реальних споживачів, їх участі у підготовці стадій розробки і виробництва товарів, розробка і реалізація програм клієнтських відносин із